

# KINO

## Mesec ljubezni na filmskem platnu

Da je maj mesec ljubezni, seveda vemo vsi, zato je tudi beseda »maj« tako neverjetno gibka in »rimska«, ker se tako rada rima na, recimo, »odšla boš z mano v raj«, ali pa »ne ljubiš me, zakaj?« ali »povabim te na ... kavo«, kar se sicer ne rima z majem, je pa res. No, šalo na stran: že bežen pogled na OTROŠKI KINO MOJCA nam odkrije majske filmske resnice: pravljica MEČ V KAMNU ali še drugače KRALJ ARTHUR je znamenita ameriška risanka izpod mojstrske strehe Disneyeve delavnice, znana pa je po stari legendi o čudežnem meču, ki bo pomagal tistemu, ki ima moč, da ga bo potegnili iz kamna. To se seveda posreči nekemu princu (na belem konju, kajti princi, tisti z dobrim srcem, so vselej na belem konju!), ki potlej s tem čudovitim mečem osvoji lepo princesko in tako naprej. Še z eno pravljico se bodo srečali naši MAJSKI otroci v MOJCI: s PEPELKO, tem znamenitim, čednim in skromnim dekletcem, ki ob svoji kruti mačehi in njenih zlobnih hčerah vendarle doživi pravo srečo ljubezni. Tudi to poznamo. Kaj pa GOSJI PASTIR MATIJA? O tem smo rekli besedico, dve že v prejšnji številki »Javne tribune«, tokrat naj vam tega pogumnega fantiča iz madžarske risanke ponovno toplo priporočamo.

Vsi drugi, se pravi »starejši pionirji«, bomo ves mesec maj preživeli v upanju, da nas bo tako ali drugače pomladil. V procesu »pomlajevanja« bomo tu in tam le pogledali pod streho kina SIŠKA, kjer se nam bo najprej predstavil sloviti ameriški zvezdnik Paul Newman v izjemno dobri kriminalni POLICIST IZ BRONXA režiserja Daniela Petrieja. Zgodba je postavljena v okolje policijske postaje newyorškega predmestja Bronx, vsemu svetu znanega kot leglo ameriškega kriminala. Tudi film TRDA DEŽELA je ameriški, vendar je to precej nostalgična zgodba o starem dobrem Divjem zahodu, polnem čudovite western glasbe. Film je režiral David Greene, glavno vlogo pa igra Jan-Michael Vincent. Tretji film, ki vas bo maha zabaval, pa je hongkonški akcijski film BES SHAOLINA režiserja Godfreyja Ho-ja: mandžurski cesar skuša menihom Shaolina prepričati, da bi se ukvarjali z večščino kung-fuja, ki je stara nekaj stoletij in poteka prav iz Shaolina, o čemer priča tudi stari rokopis. Skratka: ena — kot trdijo poznavalci — boljših zgodb iz sicer že malce obledele serije tako imenovanih »karate-filmov«. Zaželimo vam seveda — z uredništvom »Javne tribune« — lep in perspektiven maj.

septolete® KRKA

tribuna 22

Dopoldne s Tineto Dežmanom

## Poti življenja so zanimive

S predsednikom sveta šentviške krajevne skupnosti Tineto Dežmanom sva se sestala hladnega, kislega dopoldneva v prostorih krajevne skupnosti. Sedela sva si nasproti kot tujca, med nama je bila travnato zelena površina delovne mize. Beseda je stekla in dano mi je bilo spoznati zanimivega človeka:

»Rodil sem se v Otočah, kraju v občini Radovljica. Sedem otrok je bilo v družini, oče železničar, mati gospodinja. Vsi skupaj z drobno kravico in zaplato zemlje.«

Poznam Otoče, nekoliko romantično vasico v skopi gorenjski dolini. 1920 je torej tam v svet pokukal Tinče. Šola v Dobravi pri Kropi. Nekaj let je tamkaj Tineto Dežmanu učenosti razlagal tudi Stane Žagar.

»Če danes razmišljam o Žagarju, seveda marsikaj ugotavljam. Rad nas je imel, pobaline, uvajal nas je v življenje. Učil nas je tudi po šoli, imeli smo drevesnico, vrt. Spominjam se, da so se tam okoli neprestano vrteli žandarji in z župnikom se ni preveč razumel.«



Mladega fanta je želja po znanju kasneje vodila v kranjsko gimnazijo. Ni šlo, denarja je zmanjkalo in po treh letih je bilo šolanja konec:

»Spoštovati sem moral materino željo: za mesarja boš šel na Jesenice. Jaz pa mesar... Imel sem srečo, dobil sem za tisti čas dobrega mojstra.«

Seveda pa mojster ni bil drugačen od drugih po takratnih delovnih navadah in običajih. Mladi Tine je vstajal ob štirih in prenekaterikrat svoj delovni dan zaključil pozno zvečer. Pa pot med klavnico in mesarijo. Kolo in tele na plečih. Zjutraj v mesariji prodaja, po četrty popoldne izdelovanje klobas:

»Deset dinarjev mi je mojster v prvem letu mesečno stisnil v roke...«

1941... Jesenice na veliki petek. Italijani, potem Nemci. Tine Dežman je videl naše vojake, ki so se umikali s solzami in besom v obeh. Tesnobne občutke so ljudje takrat skrili v zadnje koticke srca:

»Nisi vedel, kaj bo jutri. Kmalu sem se povezal in precej mesa je odšlo po organizirani poti.«

1943, mobilizacija v nemško vojsko. Poljska, Rusija. Nekje na veliki fronti pred Kijevom.

Med jurišem Rusov se je Tine Dežman potuhnil v visoko travo. Podobno je ravnal tudi prijatelj iz Tržiča. Potem sta se splazila do rdečearmejcev. Predala sta se mlademu podoficirju. Odvedli so ju v bližnji štab. Slovence. Nista sovražnika. Želela sta v I. jugoslovansko brigado:

»Najprej so naju vprašali, ali veva, kdo so Tito in partizani. Seveda sva vedela...«

V tisti brigadi je bilo veliko Slovencev. Tineta Dežmana so razporedili na mesto radiotelegrafista in avgusta 1944 so vojsko najprej prepeljali v Italijo, od tam pa na Vis:

»Bil sem v šoli za zvezo pri vrhovnem štabu za NOV in POJ. Kasneje so me dodelili II. udarnemu čmogorskemu korpusu.«

Konec vojne je Tine Dežman dočakal v Zagrebu in ostal vojak. 1969 se je upokojil kot podpolkovnik. Od takrat, pravzaprav že od 1954, živi v Šentvidu. Gradil je domovino kot borec, poklicni vojak in funkcionar krajevne skupnosti. Kaj bi dejal o tem zadnjem?

»Menim, da smo bili v krajevni skupnosti med leti 1970 in 1978 zelo aktivni in tudi uspešni. Marsikaj smo v Šentvidu razrešili, izpeljali. Nasploh je tako, kadar se ljudje, krajani ukvarjajo s stvarnimi zadevami, ni nikoli bojazni za sklepčnost, udeležbo. Apatija in spremljajoče se pojavlja, kadar zadeve niso oprijemljive. Prav SZDL, ki združuje različne interese, je tista sila, ki spreminja in gradi. Še večjo veljavo bo morala dobiti. Glejte, naša KS je zdajle pravo gradbišče in ljudi zanimajo zemljiški problemi, bodoča oskrba v kmalu številčno povečani krajevni skupnosti.«

Posebno veselje pa Tineto Dežmanu pomeni delo z mladino. Predava zaščito in obrambo v gradbeni šoli usmerjenega izobraževanja:

»Čeprav je tam opaziti malo slovenskih fantov, ki bi se odločali za poklice zidarja, tesarja in podobnega. Opozarjam in svetujem jim poleg drugega ljubezen do dela in učenja. Ne učijo se za ocene in veseli predavateljev, učijo se zase in za potrebe družbe.«

Potem se je veselil dobrega sodelovanja z delovnimi organizacijami, ki sodijo v šentviško krajevno skupnost. Iskra, Galant, Tapo in druge, ki imajo posluš tudi za materialne probleme najmanjše ozemeljske enote pri nas. Tudi mladih, ki so v vseh delegacijah krajevne skupnosti, žalosti pa ga blede aktivnost:

»Premalo je le sedeti na sestanku in poslušati...«

Nazadnje mi je smeje se skozi naočnike priznal tudi gobarstvo. Kolikor časa ostaja ob aktivnem družbenopolitičnem delu, je namenjen hoji po zelenem gozdu in iskanju okusnih sadežev. Zdaj, se mi zdi, sva bila že znanca. Sloki mož, ki niti v govoru niti v hoji ne more skriti odločnosti in odrezavosti poklicnega vojaka. Pa duha in spretnosti, ki je premagovala težke zaplete, zamotane življenjske poti. In zakaj, Tine Dežman, bi tako ne bilo tudi danes?

Bogomir Šefić  
Foto: Marjan Ciglič